

د راپور لنډيز

په ۱۳۹۵ کال کې د افغانستان په هکله له بروکسل کنفرانس څخه مخکې د افغانستان د اسلامي جمهوریت ولسمشر د هیواد پنځو عایداتي وزارتونو ته هدایت ورکړ چې د چارو او اجرائو د روڼوالي په موخه خپل له اداري فساد سره د مبارزې پلانونه تدیون کړي. په ورته وخت کې د متقابلې حسابورکونې د کاري چوکاټ له لارې په ځان بساینې سند (SMAF) هم د هیواد په پنځو عایداتي وزارتونو غږ وکړ چې له اداري فساد سره د مبارزې پلانونه چمتو او د پلي کیدو لړۍ له پرمختګ څخه یې خلکو ته راپور ورکړي. وروسته د کار، ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت په کېدون نور غیر عایداتي وزارتونه هم مکلف شول چې دا لړۍ تعقیب کړي.

د اداري فساد په وړاندې د مبارزې د څارنې او ارزونې خپلواکه کمیټه (MEC) د هیواد د ټولو وزارتونو د اداري فساد په وړاندې د مبارزې پلانونه ارزوي او اوس د کار، ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت د اداري فساد پر وړاندې د مبارزې د پلان د پرمختګ په اړه څارنیز راپور خپروي.

عمومي موندنې

که څه هم د کار او ټولنیزو چارو وزارت خپل له اداري فساد سره د مبارزې پلان په دې وروستیو کې تدوین کړی دی او د اداري فساد سره د مبارزې په برخه کې په پام وړ نوښتونو او اقدامونو لاس پورې کړی دی خو په یاد وزارت کې په اغیزمه توګه د اداري فساد د خطر او زیانمنو د کچې د کمولو په موخه اوس هم ډیر څه پاتې دي چې باید ترسره شي.

- یاد پلان د ۵ لومړیتوبونو تر عنوان لاندې ۱۸ فعالیتونه لري. له ۱۸ فعالیتونو څخه، ۱۱ فعالیتونه په قسمي توګه پلي شوي دي.
- له اداري فساد سره د مبارزې پلان د کار او ټولنیزو چارو په وزارت کې د اداري فساد په وړاندې د زیانمنو د کمولو لپاره پنځه موخو ته لومړیتوب ورکوي. خو د څارنې او ارزونې کمیټه ډیری وړاندیز شوي فعالیتونه خورا عمومي ګڼي. د بیلګې په توګه، یاد فعالیتونه د "SMART" معیارونو پر بنسټ چې د څارنې او ارزونې کمیټې له خوا د دې لپاره کارول کېږي چې داد ترلاسه شي چې موخې (یا فعالیتونه) مشخصې، د اندازې وړ، د لاسته راوړلو وړ، نتیجه محوره او له وخت سره سمې ټاکل شوي دي، نه دي تدوین شوي.
- له اداري فساد سره د مبارزې پلان د خطر د یوې معیارې ارزونې پر بنسټ نه دی چمتو شوی، بلکې د کار او ټولنیزو چارو په وزارت کې یوې لنډمهاله کمیټې، د خلکو د شکایتونو او بهرنیو سرچینو د سپارښتنو پر بنسټ د زیانمنو یو نوم لړ چمتو کړی دی. د څارنې او ارزونې کمیټه په کلکه سپارښتنه کوي چې د یاد پلان د پیاوړتیا او کره والي په موخه دې، د خطر یوه رسمي ارزونه ترسره شي.
- د کار او ټولنیزو چارو وزارت د متقاعدینو، معلولینو او د شهیدانو د وارثینو د معاشونو او حقونو د ورکړې لپاره د ثبت او راجسټر یوه اغیزمنه الکترونيکي پروسه په لاره اچولې ده. د دې نوښت اصلي موخه دا ده چې "خیالي" کسان په ګوته شي او د معاشونو د ویش د پروسې کره والي او روڼتیا ښه والی ومومي.
- ټاکل شوي ده چې د کار او ټولنیزو چارو وزارت د څارنې او ارزونې ریاست د یاد وزارت د پراختیایي بودجې څخه څارنه وکړي. خو یاد ریاست په دې برخه کې کومه لیکلې څارنیزه کړنلاره نه لري.
- وروسته له دې نه چې د بهرنیو وګړو د کار جواز د ویش پروسه په بریالۍ توګه ساده شوه، د یاد ریاست عواید په ۲۰۱۷ کال کې ۱۰ سلنه ډیر شوه.